EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 10. 2024
COM(2024) 448 final

2024/0247 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2009/1013/EÚ, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1] (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyseľne na návrh Komisie oprávniť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa dani.

Rakúsko požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 20. marca 2024, o povolenie naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice o DPH s cieľom vyňať z práva na odpočítanie dane DPH, ktorou je zaťažený tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba používa viac ako z 90 % na osobnú spotrebu alebo na osobnú spotrebu svojich zamestnancov, alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely jej podnikania alebo na neekonomické činnosti. K tejto žiadosti bola pripojená správa o uplatňovaní tohto osobitného opatrenia vrátane preskúmania pomeru rozdelenia uplatňovaného na právo na odpočítanie DPH, ako sa vyžaduje v článku 2 vykonávacieho rozhodnutia Rady 2009/1013/EÚ[2] zmeneného vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/1779[3].

V súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH Komisia listom zo 16. mája 2024 informovala o žiadosti predloženej Rakúskom ostatné členské štáty. Listom zo 17. mája 2024 Komisia oznámila Rakúsku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 168 smernice o DPH sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo na odpočítanie DPH účtovanej pri nákupoch tovaru a prijatí služieb na účely svojich zdaniteľných transakcií. V článku 168a ods. 1 smernice o DPH sa stanovuje, že DPH z výdavkov súvisiacich s nehnuteľným majetkom, ktorý je súčasťou majetku podniku zdaniteľnej osoby a používa sa na účely podnikateľskej činnosti, ako aj na iné účely ako účely jej podnikania, je odpočítateľná len do tej miery, v akej sa tento majetok používa na účely podnikateľskej činnosti tejto zdaniteľnej osoby. Podľa článku 168a ods. 2 smernice o DPH môžu členské štáty uplatňovať toto pravidlo aj vo vzťahu k výdavkom súvisiacim s iným tovarom, ktorý je súčasťou majetku podniku, podľa svojich kritérií.

Podľa článku 395 smernice o DPH môžu členské štáty uplatňovať osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení smernice o DPH s cieľom zjednodušiť postup pri výbere DPH alebo zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ak ich na to Rada oprávnila.

Rakúsko požiadalo o povolenie naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice o DPH, na základe ktorého môže z práva na odpočítanie dane úplne vyňať DPH, ktorou je zaťažený tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba používa viac ako z 90 % na osobnú spotrebu alebo na iné účely ako účely jej podnikania vrátane neekonomických činností.

---

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady 2009/1013/EÚ z 22. decembra 2009, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 348, 29.12.2009, s. 21).

[3] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1779 z 5. októbra 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2009/1013/EÚ, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 360, 11.10.2021, s. 120).

Toto osobitné opatrenie bolo Rakúsku pôvodne udelené rozhodnutím Rady 2004/866/ES z 13. decembra 2004[4] na obdobie do 31. decembra 2009 a bolo opätovne udelené vykonávacím rozhodnutím Rady 2009/1013/EÚ z 22. decembra 2009 do 31. decembra 2012. Uvedené obdobie bolo predĺžené do 31. decembra 2015 vykonávacím rozhodnutím Rady 2012/705/EÚ z 13. novembra 2012[5], vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2015/2428 z 10. decembra 2015 do 31. decembra 2018[6], vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/1487 z 2. októbra 2018 do 31. decembra 2021[7] a vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/1779 z 5. októbra 2021 do 31. decembra 2024.

Rakúsko vo svojej súčasnej žiadosti informovalo Komisiu, že uplatňovanie osobitného opatrenia sa ukázalo ako účinné pri zjednodušení výberu DPH, pretože znižuje administratívne náklady a zvyšuje právnu istotu pre daňovú správu aj daňovníkov. Nie je potrebné určovať skutočné použitie tovaru a služieb v prípadoch, keď ich použitie na podnikateľské účely predstavuje menej ako 10 %. Použitie na osobné účely by sa inak muselo zdokumentovať a určiť a muselo by podliehať zdaneniu podľa článku 26 smernice o DPH. Správne zdanenie použitia na osobné účely by musela monitorovať daňová správa. Vďaka osobitnému opatreniu je možné upustiť od rozsiahlych dokumentačných, monitorovacích a overovacích opatrení, čím sa odbremeňujú daňové orgány aj daňovníci.

Navyše, minimálne zmeny pomeru medzi súkromným a podnikateľským používaním tovaru alebo služby, ktoré sa používajú len okrajovo na podnikateľské účely, by viedli k úprave odpočítanej DPH. Táto malá úprava by bola neprimeraná tak z pohľadu daňovníka, ako aj z pohľadu daňovej správy.

Rakúsko ďalej uvádza, že osobitné opatrenie sa takisto ukázalo ako účinné pri predchádzaní daňovým únikom alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, pretože predchádza neoprávnenému a podvodnému odpočtu DPH na vstupe. Osobitné opatrenie pomáha posilniť spravodlivosť tak, že predchádza narušeniam z dôvodu neodôvodnených výhod peňažného toku v prospech zdaniteľnej osoby, ktorá používa tovar alebo službu len okrajovo na podnikateľské účely a ktorá má povolené odpočítať DPH z tohto neveľkého použitia na podnikateľské účely, v porovnaní so zdaniteľnou osobou, ktorá používa tovar a službu len na podnikateľské účely.

Podľa správy, ktorú Rakúsko predložilo, z preskúmania minimálneho percentuálneho podielu používania tovaru a služieb na podnikateľské účely potrebného na umožnenie odpočítania DPH na vstupe vyplýva, že 10 % prahová hodnota pre podnikateľské účely je dostatočne nízka na to, aby nemala výrazný vplyv na celkovú sumu DPH skutočne vybranej na stupni konečnej spotreby, a teda nemá negatívny vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

---

4 Rozhodnutie Rady 2004/866/ES z 13. decembra 2004, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje uplatňovanie opatrenia odchyľujúceho sa od článku 17 Šiestej smernice 77/388/EHS o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu (Ú. v. EÚ L 371, 18.12.2004, s. 47).

5 Vykonávacie rozhodnutie Rady 2012/705/EÚ z 13. novembra 2012, ktorým sa menia a dopĺňajú rozhodnutie 2009/791/ES a vykonávacie rozhodnutie 2009/1013/EÚ a ktorým sa Nemecku a Rakúsku povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 319, 16.11.2012, s. 8).

6 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/2428 z 10. decembra 2015, ktorým sa mení rozhodnutie 2009/791/ES a vykonávacie rozhodnutie 2009/1013/EÚ, ktorými sa Nemecku a Rakúsku povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 334, 22.12.2015, s. 12).

7 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1487 z 2. októbra 2018, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2009/1013/EÚ, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 251, 5.10.2018, s. 33).

Komisia na základe informácií poskytnutých Rakúskom usudzuje, že rozdelenie v pomere 10 % na podnikateľské účely a 90 % na iné účely ako na účely podnikania naďalej predstavuje dobrý základ pre vyčlenenie transakcií, v súvislosti s ktorými sa použitie na podnikateľské účely môže považovať za zanedbateľné.

Predmetné osobitné opatrenie preto predstavuje pre daňové správy a podniky uľahčenie, keďže nie je potrebné žiadne monitorovanie následného použitia tovaru a služieb, na ktoré sa v čase ich nadobudnutia vzťahovalo vyňatie z práva na odpočítanie, predovšetkým pokiaľ ide o možné zdanenie osobnej spotreby podľa článku 16 alebo článku 26 smernice o DPH alebo úpravy odpočítanej dane, ako sa vyžaduje podľa článkov 184 až 192 uvedenej smernice. Predĺženie platnosti osobitného opatrenia je preto primerané.

Každé predĺženie platnosti by však malo byť dočasné, aby sa dalo posúdiť, či je osobitné opatrenie primerané a účinné a či sú podmienky, na ktorých sa výnimka zakladá, stále platné. Navrhuje sa preto predĺžiť platnosť výnimky do konca roka 2027 a požiadať Rakúsko, aby v prípade, že by sa malo uvažovať o ďalšom predĺžení jej platnosti na obdobie po roku 2027, predložilo najneskôr do 31. marca 2027 spoločne so žiadosťou o predĺženie platnosti aj správu, ktorej súčasťou bude preskúmanie uplatňovaného pomeru rozdelenia medzi použitím na podnikateľské účely a na iné účely ako účely podnikania, na ktorom sa zakladá vyňatie z práva na odpočítanie dane.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobná výnimka v súvislosti s vyňatím DPH na vstupe splatnej z tovaru a služieb z práva na odpočítanie DPH, ak sa predmetný tovar a služby používajú viac ako z 90 % na súkromné účely zdaniteľnej osoby alebo jej zamestnancov alebo vo všeobecnosti na iné účely ako účely jej podnikania alebo neekonomické činnosti, bola udelená inému členskému štátu (Nemecko[8]).

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určuje, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočítanie DPH. Dovtedy členským štátom umožňuje zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali 1. januára 1979. Existuje preto celý rad ustanovení o zachovaní *status quo*, ktorými sa obmedzuje právo zdaniteľných osôb na odpočítanie dane.

Bez ohľadu na predchádzajúce iniciatívy zamerané na stanovenie pravidiel týkajúcich sa kategórií výdavkov, na ktoré sa môže vzťahovať obmedzenie práva na odpočítanie dane[9], je takáto výnimka až do harmonizácie týchto pravidiel na úrovni EÚ primeraná.

Navrhované osobitné opatrenie je preto v súlade s existujúcimi ustanoveniami smernice o DPH.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, z ktorého návrh vychádza, sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

---

8 Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1776 z 5. októbra 2021, ktorým sa mení rozhodnutie 2009/791/ES, ktorým sa Nemecku povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 360, 11.10.2021, s. 112).

9 KOM(2004) 728 v konečnom znení – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21. 5. 2014, s. 3).

- **Proporcionalita**

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, ktorým je zjednodušiť postup výberu DPH a zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Návrh nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na splnenie tohto cieľa.

Výnimka je zároveň časovo obmedzená, a ak bude Rakúsko chcieť osobitné opatrenie predĺžiť, musí vypracovať správu o jeho fungovaní a účinnosti.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice o DPH je výnimka zo spoločných ustanovení o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Nevykonali sa žiadne konzultácie so zainteresovanými stranami. Tento návrh vychádza zo žiadosti, ktorú predložilo Rakúsko, a týka sa iba tohto konkrétneho členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady má zjednodušiť postup pri výbere DPH tak, že Rakúsku sa umožní naďalej uplatňovať osobitné opatrenie, na základe ktorého môže z práva na odpočítanie dane úplne vyňať DPH, ktorou je zaťažený tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba používa viac ako z 90 % na súkromné účely alebo iné účely ako účely jej podnikania vrátane neekonomických činností.

Podľa Rakúska sa opatrením znižuje administratívna záťaž podnikov aj daňových správ, keďže nie je potrebné monitorovať následné použitie tovaru a služieb, na ktoré sa v čase ich nadobudnutia vzťahovalo vyňatie z práva na odpočítanie dane, predovšetkým pokiaľ ide o možné zdanenie osobnej spotreby alebo úpravy odpočítanej dane.

Požadované minimálne používanie tovaru aspoň z 10 % na podnikateľské účely, ktoré je nutné, aby sa mohla odpočítať DPH na vstupe, je pomerne nízke. Podľa Rakúska bude mať predĺženie platnosti tohto osobitného opatrenia len malý vplyv na celkovú výšku príjmov z DPH vybraných na stupni konečnej spotreby, a preto nepriaznivo neovplyvní vlastné zdroje Únie plynúce z DPH.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nebude mať žiadny negatívny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh je časovo obmedzený a zahŕňa doložku o ukončení platnosti k 31. decembru 2027.

Ak by Rakúsko uvažovalo o ďalšom predĺžení platnosti tohto osobitného opatrenia na obdobie po roku 2027, Komisii by sa najneskôr 31. marca 2027 mala súčasne so žiadosťou o predĺženie platnosti predložiť správa o uplatňovaní osobitného opatrenia zahŕňajúca preskúmanie uplatňovaného pomeru rozdelenia.

2024/0247 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2009/1013/EÚ, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1], a najmä na jej článok 395 ods. 1 prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V článkoch 168 a 168a smernice 2006/112/ES sa upravuje právo zdaniteľných osôb na odpočítanie dane z pridanej hodnoty (DPH), ktorou je zaťažený tovar, ktorý im bol dodaný, a služby, ktoré im boli poskytnuté, na účely ich zdaniteľných transakcií.

(2) Vykonávacím rozhodnutím Rady 2009/1013/EÚ[2] sa Rakúsku povolilo naďalej uplatňovať osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES s cieľom úplne vyňať DPH za tovar a služby z práva na odpočítanie DPH, ak sa tento tovar a služby používajú viac ako z 90 % na osobnú spotrebu zdaniteľnej osoby alebo zamestnancov zdaniteľnej osoby alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely jej podnikania alebo na neekonomické činnosti (ďalej len „osobitné opatrenie“). Platnosť povolenia uplatňovať toto osobitné opatrenie uplynie 31. decembra 2024.

(3) Listom, ktorý Komisia zaevidovala 20. marca 2024, Rakúsko požiadalo v súlade s článkom 395 ods. 2 prvým pododsekom smernice 2006/112/ES o povolenie naďalej uplatňovať osobitné opatrenie.

(4) Podľa článku 2 vykonávacieho rozhodnutia Rady 2009/1013/EÚ Rakúsko predložilo spolu so žiadosťou o predĺženie platnosti správu o uplatňovaní osobitného opatrenia vrátane preskúmania pomeru rozdelenia uplatňovaného na právo na odpočítanie DPH.

(5) V súlade s článkom 395 ods. 2 druhým pododsekom smernice 2006/112/ES Komisia postúpila žiadosť, ktoré predložilo Rakúsko, ostatným členským štátom listom zo 16. mája 2024.

(6) Listom zo 17. mája 2024 Komisia oznámila Rakúsku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

---

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady 2009/1013/EÚ z 22. decembra 2009, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 348, 29.12.2009, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2009/1013/oj).

(7) Podľa Rakúska sa osobitné opatrenie osvedčilo ako veľmi účinné z hľadiska zjednodušenia výberu DPH, zabránenia daňovým únikom a predchádzania vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Osobitným opatrením sa znižuje administratívna záťaž podnikov aj daňových správ, keďže nie je potrebné monitorovať následné použitie tovaru a služieb, na ktoré sa v čase ich nadobudnutia vzťahovalo vyňatie z práva na odpočítanie dane.

(8) Na základe správy predloženej Rakúskom je minimálny pomer rozdelenia, pri ktorom je na odpočítanie DPH na vstupe nutné 10 % používanie tovaru a služieb na podnikateľské účely, dostatočne nízky na to, aby nemal výrazný vplyv na celkovú sumu DPH skutočne vybranej na stupni konečnej spotreby.

(9) Vzhľadom na pozitívny vplyv na podniky aj daňovú správu Komisia považuje za vhodné, aby sa platnosť osobitného opatrenia predĺžila.

(10) Osobitné opatrenie by sa malo obmedziť na čas potrebný na vyhodnotenie jeho účinnosti a primeranosti pomeru rozdelenia uplatňovaného v súvislosti s právom na odpočítanie DPH. Rakúsku by sa preto malo povoliť naďalej uplatňovať osobitné opatrenie na ďalšie tri roky a jeho platnosť by mala uplynúť 31. decembra 2027.

(11) Osobitné opatrenie je primerané sledovaným cieľom, konkrétne zjednodušiť postup výberu DPH a zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, keďže je časovo a rozsahom obmedzené.

(12) Ak bude Rakúsko považovať za potrebné predĺžiť platnosť osobitného opatrenia na obdobie po roku 2027, malo by Komisii do 31. marca 2027 predložiť žiadosť o predĺženie platnosti, ku ktorej pripojí správu o uplatňovaní osobitného opatrenia, ktorej súčasťou by malo byť preskúmanie uplatňovaného pomeru rozdelenia.

(13) Osobitné opatrenie nebude mať nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.

(14) Vykonávacie rozhodnutie 2009/1013/EÚ by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Článok 2 vykonávacieho rozhodnutia 2009/1013/EÚ sa nahrádza takto:

„*Článok 2*

Toto rozhodnutie stráca účinnosť 31. decembra 2027.

Prípadná žiadosť o predĺženie platnosti odchyľujúceho sa opatrenia stanoveného v tomto rozhodnutí sa Komisii predloží do 31. marca 2027.

K takejto žiadosti sa pripojí správa o uplatňovaní tohto opatrenia, ktorej súčasťou je preskúmanie pomeru rozdelenia uplatňovaného na právo na odpočítanie DPH na základe tohto rozhodnutia.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Rakúskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka